

Onevenwichtigheden in economische situatie

In Groningen is de groei van het bruto regionaal product in de afgelopen tien jaar het laagst van alle provincies. Ook is er in al deze jaren de werkloosheid het hoogst. Een betere economische situatie kennen vooral de provincies Utrecht en de omringende provincies Flevoland en Gelderland met Noord-Brabant. Deze provincies kenmerken zich in deze periode door een sterke groei in het regionaal product en een laag werkloosheidscijfer.

In 1997 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) in ons land ruim 700 miljard gulden, of 41 duizend gulden per inwoner. De bijdragen hieraan van de provincies zijn zeer onevenwichtig. Zo nemen de westelijk provincies hiervan de helft voor hun rekening, de drie noordelijk provincies maar een tiende deel. In deze situatie komt langzaam verandering. Zo neemt het aandeel van het zuiden en oosten van ons land in het bbp duidelijk toe. Het aandeel van het westen en noorden daarentegen neemt af.

Groei regionaal product

Hogere groei cijfers worden vooral gerealiseerd in de provincies Utrecht en de aangrenzende provincies Flevoland en Gelderland met Noord-Brabant. Het bruto regionaal product (brp) stijgt het sterkst in Flevoland. In 1996 is dit ten opzichte van 1987 bijna verdubbeld.

Opmerkelijk is ook de positie van Utrecht. Het is de enige westelijke provincie waar het bruto regionaal product sinds 1987 meer stijgt dan het bbp. In de provincies Gelderland en Noord-Brabant zijn het vooral de Corop-gebieden op de as Utrecht - 's-Hertogenbosch die de hoogste groei cijfers kennen.

De groei van het brp in de andere westelijke provincies en in het noorden van het land blijft tussen 1987 en 1996 bij die van het bbp achter. Groningen is de hekkensluiter met een groei van maar iets meer dan dertig procent sinds 1987.

Infrastructurele investeringen

Voor economische groei zijn onder meer investeringen in kapitaalgoederen van belang: infrastructuur, machines en vervoermiddelen. De investeringen in de infrastructuur uitgedrukt als percentage van het brp zijn in de perioden

1987/1990 en 1991/1994 het hoogst in Flevoland, Friesland en Noord- en Zuid-Holland. In beide perioden is deze investeringsquote het laagst in Noord-Brabant, Gelderland, Limburg en Utrecht. De infrastructurele investeringsquote in de overige provincies ligt nu eens boven, dan eens onder de landelijke quote.

De investeringsquoten in machines en vervoermiddelen zijn in beide perioden het hoogst in Limburg en Noord-Holland. Beneden de landelijke quote liggen in die perioden de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht en Zuid-Holland.

Werkloosheid

De laatste tien jaar had de geregistreerde werkloosheid in ons land ruwweg het volgende verloop: vanaf 1988 een daling tot 1992, dan een stijging tot 1994, en daarna opnieuw een daling. In de afzonderlijke provincies nemen we globaal dezelfde trend waar. Wel zijn er grote verschillen in de omvang ervan tussen provincies.

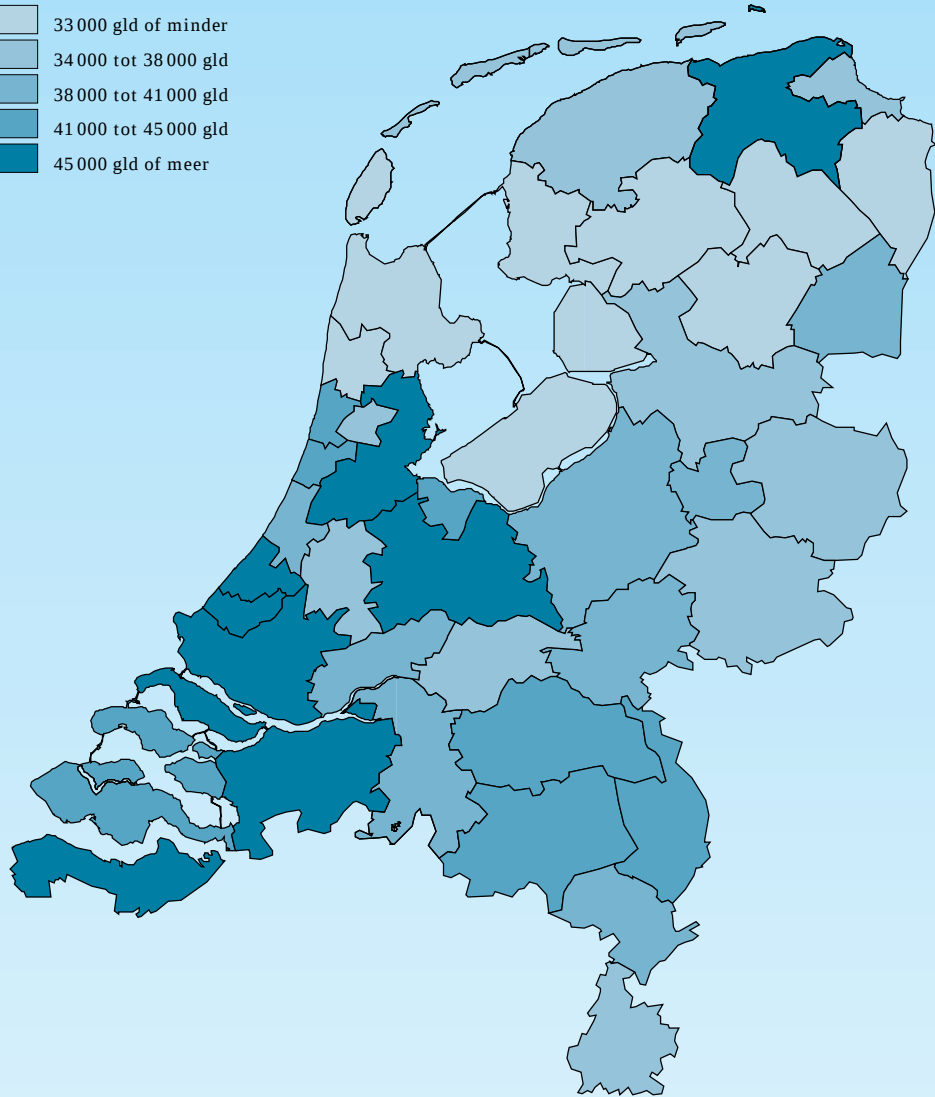
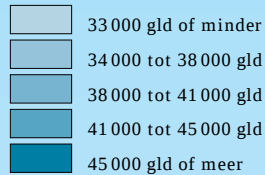
In al deze jaren is de geregistreerde werkloosheid het hoogst in de provincie Groningen. Met uitzondering van 1991 en 1992 is daar jaarlijks tien procent of meer van de beroepsbevolking werkloos. Ook in Friesland ligt de geregistreerde werkloosheid in al die jaren aanzienlijk boven het landelijk gemiddelde.

Utrecht en Zeeland zijn de provincies met de laagste geregistreerde werkloosheid: vier of vijf procent jaarlijks, met een enkele uitschieter naar zes procent. De laatste jaren liggen ook de werkloosheidspercentages in Noord-Brabant en Gelderland op dit lage niveau. ◀

Mathieu Vliegen

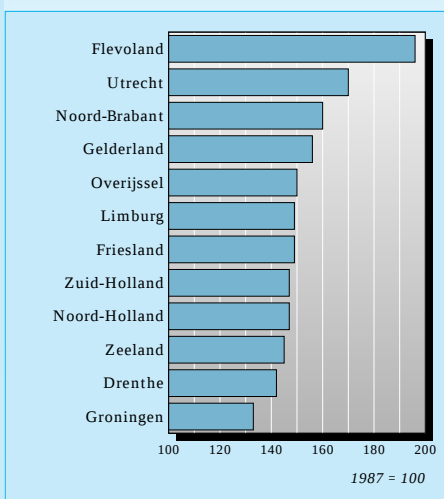
Bruto regionaal product

Tot de gebieden met het hoogste bruto regionaal product per inwoner behoren de Corop-gebieden met de grotere werkgelegenheidscentra: Groot-Amsterdam (55 duizend gulden), Groot-Rijnmond (51 duizend gulden), de agglomeratie 's-Gravenhage (47 duizend gulden) en Utrecht (46 duizend gulden). Dankzij de aardgaswinning staat Groningen en omgeving aan de top met 69 duizend gulden per inwoner. De rij wordt gesloten door Oost-Groningen (26 duizend gulden), gevolgd door Flevoland en Zuidwest-Friesland (30 duizend gulden) en de Kop van Noord-Holland (31 duizend gulden). De lage positie van Flevoland op de ranglijst is een gevolg van het feit dat een aanzienlijk deel van de inwoners van Flevoland elders werkt, met name in Groot-Amsterdam.

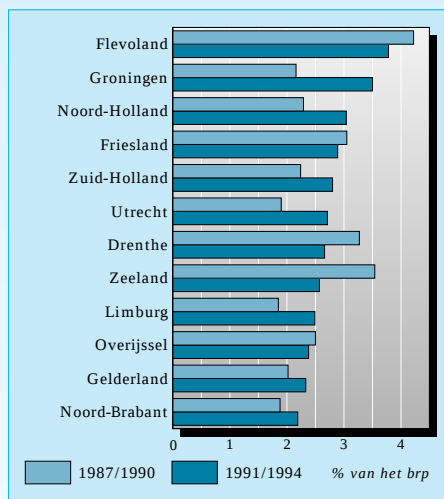

Regionaal

Bruto regionaal product, 1996

Investerings in infrastructuur

Investerings

in machines en vervoermiddelen

